EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/1738

(2022. gada 4. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Banku iestādes (EBI) 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Banku iestādes 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0098/2022),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Banku iestādes ("Iestāde") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2020. finanšu gada galīgais budžets bija 46 715 822 EUR, kas ir par 3,06 % vairāk nekā 2019. gadā; tā kā Iestādi galvenokārt finansē ar Savienības iemaksu (17 660 140 EUR jeb 37,80 %) un dalībvalstu uzraudzības iestāžu un novērotāju iemaksām (29 055 682 EUR jeb 62,20 %);

B. tā kā saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru budžeta izpildes apstiprinātājiestāde vēlas uzsvērt, ka ir īpaši svarīgi vēl vairāk pastiprināt Savienības iestāžu demokrātisko leģitimitāti, uzlabojot pārredzamību un pārskatatbildību un īstenojot uz sniegumu balstītas budžeta izstrādes koncepciju un cilvēkresursu labu pārvaldību;

C. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Eiropas Banku iestādes 2020. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādījusi, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Iestādes gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka 2020. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,17 %, kas ir par 1,88 % vairāk nekā 2019. gadā; pieņem zināšanai to, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 90,36 %, kas ir par 4,48 % vairāk nekā iepriekšējā gadā;

2. pieņem zināšanai to, ka Iestāde ziņoja, ka 2020. gadā tika veikti 35 budžeta pārvietojumi, tostarp deviņi budžeta pārvietojumi starp sadaļām, un viens pārvietojums 259 500 EUR apmērā starp II un III sadaļu bija jāapstiprina valdei; pieņem zināšanai to, ka pārnesums uz 2021. gadu 8,9 % apmērā ir samazinājums salīdzinājumā ar 11,7 % iepriekšējā gadā un 2021. gadā tika pārnestas saistību apropriācijas 95 budžeta pozīcijās salīdzinājumā ar 149 budžeta pozīcijām 2019. gadā;

3. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka Iestāde nepiemēroja Finanšu regulā noteikto procentu likmi 2020. gada iemaksu maksājumiem, kurus tā novēloti saņēma no vairākām dalībvalstu un EBTA valstu kompetentajām iestādēm (VKI); norāda, ka Revīzijas palāta aprēķināja uzkrātos procentus par 2020. gadu 25 103 EUR apmērā; pieņem zināšanai to, ka Iestāde pēc apspriešanās ar Komisiju nolēma piemērot nokavējuma procentus no 2021. gada un par to informēja VKI vēstulēs, kas tām tika nosūtītas par 2021. gada iemaksām;

4. atzinīgi vērtē to, ka Iestādei 2020. gada 7. decembrī izdevās pilnībā izvākties no tās telpām Apvienotajā Karalistē, izpildot visas juridiskās saistības, un līdz ar to daļa no attiecīgajiem neizmantotajiem uzkrājumiem, kas pārskata datumā bija aktīvi grāmatojumos, tika pārvērsti par ieņēmumiem; atkārtoti aicina veikt revīziju par pārvākšanos – gan par finanšu, gan darbības aspektiem, lai izdarītu secinājumus, kā uzlabot un apzināt labu praksi, ko var izmantot visās aģentūrās nolūkā padarīt tās dinamiskākas, reaģējot uz nākotnes problēmām;

[1] OV C 114, 31.3.2021., 167. lpp.

Sniegums

5. pieņem zināšanai to, ka Aģentūra izmanto konkrētus pasākumus, piemēram, galvenos snieguma rādītājus (KPI), lai novērtētu tās darbību sniegto pievienoto vērtību, un izmanto arī citus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot budžeta pārvaldību; atzinīgi vērtē to, ka Iestāde mērķus attiecībā uz KPI ir iekļāvusi 2020. gada tabulā; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir uzlabojusi savu KPI satvaru, no 2021. gada izveidojot progresīvākus KPI, kas raksturīgi katram no stratēģiskajiem un gada mērķiem;

6. atzinīgi vērtē Iestādes darbu saistībā ar Covid-19 krīzi, kopā ar VKI, Eiropas Centrālo banku un citām Eiropas un starptautiskām organizācijām koordinējot kopīgus centienus, kuru mērķis bija mazināt tūlītēju darbības slogu bankām un tā ilgtermiņa ietekmi, piemēram, bieži izdodot paziņojumus, lai sniegtu norādījumus ieinteresētajām personām, atļautu rīcības brīvību attiecībā uz ziņošanas datumiem un sniegtu politikas ievirzes, piemēram, pamatnostādnes par ienākumus nenesošu un pārskatītu riska darījumu pārvaldību;

7. atzinīgi vērtē to, ka Iestāde ir sagatavojusi un uzrauga pamatnostādnes par leģislatīviem un neleģislatīviem moratorijiem par aizdevumu atmaksu, kas sniedza norādījumus bankām par to, kā pārvarēt pašreizējās likviditātes problēmas, ar kurām saskaras Savienības uzņēmumi Covid-19 pandēmijas laikā, un kas precizēja prudenciālo prasību piemērošanu maksājumu moratorijiem un ļāva bankām noteiktos apstākļos piešķirt maksājumu brīvdienas saviem klientiem bez vajadzības tos pārkvalificēt, tādējādi izvairoties no riska darījumu klasificēšanas par pārskatītiem saskaņā ar pārskatīšanas definīciju un vai par tādiem, kuru saistības netiek pildītas grūtībās nonākušas pārstrukturēšanas dēļ;

8. pieņem zināšanai to, ka Iestādei ir vienošanās ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI) par grāmatvedības pakalpojumiem; aicina Iestādi turpināt attīstīt sinerģiju ar citām Savienības aģentūrām, kā arī paplašināt sadarbību un apmainīties ar paraugpraksi nolūkā uzlabot efektivitāti attiecībā uz cilvēkresursiem, ēku apsaimniekošanu, IT pakalpojumiem un drošību;

9. uzsver, ka Iestādei ir svarīga loma Savienības ilgtspējas tiesiskā praktiskā regulējuma izstrādē nolūkā izpildīt Eiropas zaļā kursa politiskos mērķus un steidzamo grafiku; šajā sakarā pieņem zināšanai to, ka ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2175 ieviesto grozījumu Regulā (ES) Nr. 1093/2010, ar kuru Iestāde tiek pilnvarota ņemt vērā ilgtspējīgus uzņēmējdarbības modeļus un ar vidi, sociālo jomu un pārvaldību (VSP) saistītu faktoru integrāciju kredītiestāžu, finanšu konglomerātu, ieguldījumu brokeru sabiedrību, maksājumu iestāžu un e-naudas iestāžu darbības jomā ciktāl tas nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu un konsekventu tās pilnvaru piemērošanu, piemēro no 2020. gada 1. janvāra; šajā sakarā pieņem zināšanai to, ka Komisija ir pilnvarojusi Iestādi novērtēt, vai īpaša prudenciāla pieeja riska darījumiem, kas saistīti ar aktīviem un darbībām ar vides vai sociālajiem mērķiem, vai abiem šiem mērķiem, būtu pamatota, izdot pamatnostādnes par VSP risku pārvaldību, ko veic bankas, un novērtēt, kā var atbalstīt zaļos privātpersonu vai MVU aizdevumus un zaļās hipotēkas; aicina Iestādi savu pilnvaru ietvaros un noteiktajos termiņos steidzami rīkoties saistībā ar visiem iepriekšminētajiem aspektiem;

Personāla politika

10. pieņem zināšanai to, ka 2020. gada 31. decembrī bija aizpildīti 97,42 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām un no Savienības budžetā apstiprinātajām 155 pagaidu darbinieku vietām (salīdzinājumam – 2019. gadā bija 145 apstiprinātas amata vietas) darbā bija pieņemts 151 darbinieks; pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestādē bija nodarbināti arī 47 līgumdarbinieki (apstiprinātas 49 vietas) un 17 norīkotie valstu eksperti (apstiprinātas 17 vietas); pieņem zināšanai to, ka pagaidu darbinieku, līgumdarbinieku un norīkoto valsts ekspertu mainība bija stabila, proti, 9,0 %;

11. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde nodarbina 28 valstu darbiniekus, no kuriem 48,8 % ir sievietes, bet 51,2 % – vīrieši; pauž nožēlu par to, ka 83 % no augstākā līmeņa vadītājiem ir vīrieši un tikai 17 % – sievietes, kas ir tikpat kā iepriekšējā gadā; uzsver, ka tā ir pastāvīga problēma, un atkārtoti aicina Komiteju turpināt centienus nākotnē panākt dzimumu līdzsvaru visos hierarhijas līmeņos; šajā sakarā atzinīgi vērtē prasību, ka atlases komitejās ir jābūt pārstāvētiem abiem dzimumiem, aktīvu mudināšanu sievietes pieteikties uz visiem vadošajiem amatiem, īpašu mācību kursu darbiniecēm, kuras vēlas sagatavoties karjerai vadošā amatā, un elastīgāku darba režīmu; atgādina Iestādei, ka kandidātu atlasē svarīga nozīme ir kompetencēm, zināšanām un pieredzei, kā arī personāla ģeogrāfiskajam un dzimumu līdzsvaram;

12. atzinīgi vērtē Iestādes lēmumu pagarināt termiņu, kurā darbiniekiem jāpieprasa atmaksāt izmaksas un pabalsti, kas saistīti ar viņu pārcelšanos no Apvienotās Karalistes uz Franciju, un kurš sākotnēji tika noteikts viens gads no brīža, kad Iestāde pārtrauca savu darbību Londonā, ņemot vērā daudzu dalībvalstu veiktos pasākumus, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, kas būtiski ietekmēja iedzīvotāju mobilitāti;

13. pieņem zināšanai Revīzijas palātas 2019. gada ziņojuma konstatējumu, ka Iestāde nekad nav nedz koriģējusi uz aplēsēm balstītās pensiju iemaksas atbilstoši faktiskajiem skaitļiem, nedz plānojusi to darīt un ka VKI iemaksas nekad nav tikušas koriģētas, lai tās atbilstu faktiskajiem skaitļiem; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir paredzējusi šo jautājumu risināt; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu par 2020. finanšu gadu, ka šajā jautājumā progress turpinās; aicina Iestādi šo jautājumu ātri risināt;

14. mudina Iestādi censties izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

Iepirkums

15. pieņem zināšanai to, ka Iestāde 2020. gadā pabeidza sešas iepirkuma procedūras, no kurām divas bija konkursi un kurās kopā ar Iestādi piedalījās vēl trīs citas aģentūras (EVTI, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde un Vienotā noregulējuma valde), un to, ka Iestāde pēc līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas vienu līgumu atcēla Covid-19 pandēmijas dēļ; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde piedalījās 33 starpaģentūru iepirkuma procedūrās, ko vadīja Komisija, kā arī citas aģentūras;

16. ar bažām pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumus, ka dažas Iestādes iepirkuma procedūras ir pretrunā Finanšu regulai, jo īpaši tās, kas saistītas ar īstermiņa banku nolīguma parakstīšanu ar banku; pieņem zināšanai to, ka minētajā gadījumā Iestāde daudz par zemu novērtēja līguma vērtību, kā rezultātā Iestāde izmantoja nepareizu iepirkuma procedūras veidu; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde sāka procedūru jauna banku pakalpojumu līguma parakstīšanai tikai vienu nedēļu pirms iepriekšējā līguma termiņa beigām, izņēmuma kārtā uzsākot sarunu procedūru bez iepriekšējas publicēšanas tikai ar vienu potenciālo darbuzņēmēju un nesniedzot pamatojumu šādai rīcībai; pauž nožēlu par Revīzijas palātas konstatējumu, ka potenciālā darbuzņēmēja piedāvājums neatbilda Iestādes vēlmēm, kā rezultātā Iestāde pieprasīja piedāvājumus no citiem pretendentiem, nenosakot kritērijus labākā piedāvājuma atlasei un pienācīgi neizvērtējot saņemtos piedāvājumus, tā vietā pieņemot sākotnējo piedāvājumu; pieņem zināšanai to, ka parakstītajā līgumā bija iekļauta maksa par negatīvu procentu likmi par Iestādes noguldītajiem līdzekļiem un no 2020. gada janvāra līdz augustam samaksātā summa bija 38 430 EUR, nevis aplēstie 11 808 EUR; pieņem zināšanai Revīzijas palātas juridisko novērtējumu, kurā secināts, ka saskaņā ar Finanšu regulas I pielikuma 14. punktu, pamatojoties uz faktiski samaksāto negatīvo procentu summu, būtu vajadzējis piemērot iepirkuma procedūru mazas vērtības līgumiem ar vismaz trijiem piedāvājumiem, kuri bija jāpieprasa jau no paša sākuma, un Revīzijas palātas turpmāko secinājumu, ka iepirkuma procedūra un ar to saistītie maksājumi tiek uzskatīti par nepareiziem;

17. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka citā juridisko pakalpojumu iepirkuma procedūrā, kuras vērtība bija 31 000 EUR, Iestāde nav sniegusi pietiekamu informāciju, kas pamatotu iemeslus, kuru dēļ tā izvēlējās izmantot sarunu procedūru, iepriekš nepublicējot paziņojumu par līgumu, un dokumentācijai trūka atbilstošas revīzijas takas; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ne iepriekš, ne pašā līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumā nav sniegusi pienācīgu pamatojumu šīs ārkārtas procedūras izmantošanai, kā noteikts Finanšu regulas I pielikuma 30.3. punktā;

18. pauž bažas par pārkāpumu skaitu, novēlotām un nepiemērotām iepirkuma procedūrām un Iestādes pieļauto pienācīgas rūpības trūkumu attiecībā uz iepirkuma noteikumiem, kā rezultātā Iestādei radās augstas izmaksas; aicina Iestādi uzlabot konstatētos trūkumus un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par visiem veiktajiem koriģējošajiem pasākumiem;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

19. pauž nožēlu par to, ka 2020. gadā Ombudam bija jāsāk izmeklēšana par Iestādi saistībā ar virpuļdurvju situāciju, kurā bija iesaistīta Iestādes augsta ranga amatpersona, un šīs izmeklēšanas rezultātā tika konstatēta slikta pārvaldība; pieņem zināšanai to, ka pēc minētās izmeklēšanas pabeigšanas Iestāde ir īstenojusi visus Ombuda ieteikumus; aicina Iestādi pieņemt stingru ētikas satvaru, lai novērstu interešu konfliktus, virpuļdurvju situācijas un aizskarošu izturēšanos;

20. konstatē to, ka Iestādei ir interešu konflikta politika attiecībā uz darbiniekiem un īpaša politika attiecībā uz Uzraudzības padomes un valdes locekļiem; pieņem zināšanai to, ka saistībā ar abām politikām ir noteikts, ka katru gadu ir jādeklarē intereses, kas rada konfliktu attiecībā uz visām darbībām, kuras ietilpst Iestādes darbības jomā un kuras ir veiktas iepriekšējos divos gados (attiecībā uz valdi un Uzraudzības padomi) vai iepriekšējos piecos gados (attiecībā uz visiem darbiniekiem); atzinīgi vērtē to, ka saistībā ar abām politikām ir noteikts pienākums deklarēt interešu konflikta situācijas, uz kurām ikgadējās deklarācijas neattiecas, jo neatrisinātas interešu konflikta situācijas var kompromitēt iespēju nodrošināt augstus ētikas standartus; aicina Iestādi reizi divās nedēļās publicēt informāciju par visām darbinieku sanāksmēm ar lobistu organizācijām;

Iekšējā kontrole

21. pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir veikusi iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu, lai gan tā gada ziņojumā neziņo savus secinājumus par katru principu un komponentu; pieņem zināšanai to, ka novērtējumā atklājās, ka Iestādē trūkst iekšējās kontroles KPI kopuma, un tiek izstrādāts iekšējās kontroles pieejas dokuments, kas aptvers 2021. līdz 2024. gadu; aicina Iestādi pienācīgi novērtēt iekšējās kontroles sistēmas īstenošanu un ziņot par to, kā arī ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2021. gadu vismaz par iekšējās kontroles stāvokli katram komponentam;

22. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka Iestāde kopš 2017. gada nav oficiāli atjauninājusi savu darbības nepārtrauktības plānu, lai gan atjaunināts plāna projekts bija gatavs 2019. gada jūnijā, kad Iestādes galvenā mītne tika pārcelta no Londonas uz Parīzi; tomēr pieņem zināšanai to, ka, lai gan šis plāna projekts tika izmantots Iestādes reakcijai uz Covid-19 pandēmiju, Iestādes augstākā vadība oficiāli to nebija nedz apstiprinājusi, nedz atjauninājusi nolūkā risināt jautājumu par pārcelšanos uz jauno mītni vai neseno Covid-19 pandēmijas pieredzi; pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka šī kavēšanās ir Iestādes procedūru iekšēja nepilnība;

23. mudina Iestādi veikt pasākumus, kuru mērķis ir novērst konstatētos trūkumus un nepilnības Iestādes iekšējās kontroles sistēmās; aicina Iestādi pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par panākto;

24. pieņem zināšanai to, ka Iestādei ir atjaunināta krāpšanas apkarošanas stratēģija, kas tika pieņemta 2019. gada janvārī; pieņem zināšanai to, ka Iestāde tomēr ar kavēšanos pabeidza savu krāpšanas riska novērtējumu 2019. gadā sakarā ar pārvākšanos no Londonas un arī 2020. gadā Covid-19 pandēmijas dēļ un ka krāpšanas riska novērtējumu bija plānots veikt 2021. gada pirmajā ceturksnī; aicina Iestādi veikt novērtējumu un rezultātus iekļaut krāpšanas apkarošanas stratēģijas rīcības plānā; aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par novērtējuma rezultātiem un par to, kā tas ir ticis ņemts vērā;

Reaģēšana uz Covid-19 un darbības nepārtrauktība

25. konstatē, ka Covid-19 krīzes rezultātā pēkšņi tika reorganizēta Iestādes darba kārtība, sākotnēji koncentrējoties uz darbības nepārtrauktības saglabāšanu īstermiņā un vidējā termiņā; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir izstrādājusi Covid-19 gatavības plānu, kura mērķis ir parādīt to, ka Iestāde aktīvi seko līdzi pandēmijai, un tās spēju sniegt skaidrus norādījumus un piedāvāt pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt tās darbinieku labklājību un nodrošināt darbību nepārtrauktību, cita starpā izmantojot Krīzes reaģēšanas komandu, kas atbalstīja krīzes pārvaldības darbības un plāna īstenošanu; atzinīgi vērtē to, ka Iestāde ir likusi uzsvaru uz personāla drošības nodrošināšanu, vienlaikus ierobežojot Covid-19 krīzes ietekmi uz tās pamatuzdevumu un darbībām; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir novērtējusi pasākumus, kas veikti ārējās revīzijas uzņēmuma veiktajā revīzijā, un aicina Iestādi ar ES aģentūru tīkla starpniecību dalīties gūtajās atziņās un pieredzē ar citām Savienības aģentūrām;

26. pieņem zināšanai to, ka Iestāde Covid-19 pandēmijas dēļ pārskatīja darbā pieņemšanas procedūras, lai jaunus darbiniekus pieņemtu darbā un integrētu attālināti; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir organizējusi daudzas labklājības nodarbības, lai atbalstītu darbiniekus un vadītājus pandēmijas laikā, un tiešsaistē tika organizēti arī valodu kursi un cita apmācība;

Citi komentāri

27. atzinīgi vērtē pasākumus, kas veikti saistībā ar Iestādes vides vadības un audita sistēmas (*EMAS*) piemērošanu, un mudina Iestādi pabeigt *EMAS* projektu un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par Iestādes *EMAS* reģistrāciju; atzinīgi vērtē to, ka Iestāde ir apstiprinājusi shēmas darbības jomu, lai iekļautu visus Iestādes produktus un darbības;

28. aicina Iestādi pastāvīgi pastiprināt centienus samazināt vides pēdas nospiedumu, pastiprinot centienus ieviest ilgtspējīgu un elektronisku darba vidi, apsvērt oglekļneitrālākus enerģijas avotus, tostarp fotoelementu paneļus, un modernizēt biroju ēku, lai tā atbilstu nulles emisiju standartam;

29. atgādina, ka ir svarīgi, lai Iestāde panāktu lielāku atpazīstamību medijos un internetā ar mērķi palielināt informētību par savu darbību;

30. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2022. gada 4. maija rezolūciju ([2]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0196.